

**TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG TÍCH CỰC VÀO GIỜ DẠY MÔN TOÁN
LỚP 4 NHẪM PHÁT TRIỂN TƯ DUY VÀ NĂNG LỰC CHO HỌC SINH
(Bộ sách Chân trời sáng tạo)**

MỤC LỤC

A. MỞ ĐẦU.....	2
1. Lý do chọn đề tài.....	2
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
B. NỘI DUNG.....	4
1. Cơ sở lý luận	4
2. Cơ sở thực tiễn	5
3. Giải pháp thực hiện	7
Biện pháp 1. Giao nhiệm vụ nghiên cứu nội dung học tập trước tại nhà giúp học sinh mở rộng tư duy tìm hiểu và chủ động nắm bắt thông tin.....	7
Biện pháp 2. Ứng dụng kỹ thuật XYZ giúp nâng cao tư duy tích cực, tự trong học tập cho học sinh	Error! Bookmark not defined.
Biện pháp 3. Vận dụng kỹ thuật trạm giúp học sinh nâng cao khả năng tiếp thu và thực hành kiến thức trên lớp ...	Error! Bookmark not defined.
Biện pháp 4. Lồng ghép hoạt động trải nghiệm khám phá thế giới động vật để ôn luyện đơn vị đo khối lượng	Error! Bookmark not defined.
Biện pháp 5. Tổ chức đa dạng trò chơi học tập giúp học sinh tự tin, cởi mở và hăng hái trong học tập.....	Error! Bookmark not defined.
4. Hiệu quả của sáng kiến	Error! Bookmark not defined.
C. KẾT LUẬN	Error! Bookmark not defined.
1. Kết luận	Error! Bookmark not defined.
2. Đề xuất, kiến nghị	Error! Bookmark not defined.
TÀI LIỆU THAM KHẢO	Error! Bookmark not defined.

A. MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Toán học luôn là một môn học quan trọng đối với tất cả các cấp học, nhằm phát triển tư duy logic, phát triển bản thân, hoàn thiện các kỹ năng học tập. Toán học khai thác khả năng linh hoạt của tư duy nhạy bén, phù hợp với ngày một phát triển của xã hội hiện đại. Đặc biệt, đối với chương trình mới của môn Toán 4 mới chú trọng đến việc phát huy tính chủ động sáng tạo của học sinh trong học tập. Để giúp các em học sinh có thể hiểu, ghi nhớ một cách nhanh chóng cũng như thực hành được những kỹ năng đã được dạy, giáo viên cần sử dụng đa dạng các phương pháp dạy học, truyền đạt kiến thức. Một trong số những phương pháp mang lại hiệu cao hiện nay chính là hoạt động tích cực nhằm phát triển tư duy và năng lực cho học sinh trong dạy Toán 4.

Các hoạt động được tổ chức không chỉ giúp các em học sinh phát huy tinh thần học tập chủ động, năng động và sáng tạo hơn, phương pháp này còn giúp các em rèn luyện những kỹ năng mềm cần có. Với hệ thống các phương pháp dạy học tích cực được tích hợp qua các bài học, việc truyền đạt kiến thức cho học sinh sẽ đảm bảo tính hệ thống hóa, cụ thể hóa, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo, vừa giúp học sinh ghi nhớ được kiến thức, vừa tạo được nguồn cảm hứng mới, kích thích sự sáng tạo, hứng thú học tập của các em.

Với kinh nghiệm của một người giáo viên và thông qua quan sát giờ học trên lớp của tôi cũng như của các thầy cô khác, tôi nhận thấy rằng nếu trong giờ học không được lồng ghép bất cứ hoạt động tập thể, những hoạt động liên quan đến thực tế mà các em học sinh chỉ ngồi nghe giáo viên giảng bài thì hiệu quả tiết học sẽ không cao. Dễ xảy ra tình trạng các em học sinh mệt mỏi, buồn ngủ, mất tập trung trong lúc nghe giảng, từ đó các em không hiểu bài hoặc dù có tập trung nghe thì cũng khó để có thể nhớ hết và vận dụng thành thạo được các kỹ năng.

Để có thể thực hiện theo tinh thần của Bộ GD&ĐT về công văn yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục phổ thông 2018 hiện hành theo định hướng phát huy

tính chủ động tích cực của học sinh trong học tập nói chung và môn Toán lớp 4 nói riêng nhà trường và giáo viên đã có những bước đầu trong việc thay đổi, bổ sung kế hoạch học tập phù hợp để các em học sinh có thể phát huy tính chủ động sáng tạo trong việc học tập.

Bằng những kinh nghiệm tích góp được trong suốt quá trình giảng dạy của mình, cùng việc cần phải đưa ra những giải pháp mới để có thể nâng cao chất lượng dạy học nên tôi đã chọn đề tài ***“Tổ chức các hoạt động tích cực vào giờ dạy môn toán lớp 4 nhằm phát triển tư duy và năng lực cho học sinh, Bộ sách Chân trời sáng tạo”*** làm đề tài nghiên cứu. Tôi hy vọng đề tài nghiên cứu này sẽ mang lại những kết quả khả quan cho công tác giảng dạy tại trường.

2. Mục đích nghiên cứu

Mục đích tiên quyết của việc nghiên cứu biện pháp mới là mong muốn cải thiện các kỹ năng của các em học sinh trong giờ học. Thông qua các hoạt động giáo viên tổ chức, các em sẽ có sự hứng thú với kiến thức được giảng dạy trên lớp, đồng thời chủ động tìm hiểu, tiếp thu kiến thức mới. Các em có thể hiểu và áp dụng lý thuyết vào cuộc sống thực tế. Rèn luyện thói quen học chủ động, sáng tạo thông qua các hoạt động dạy học tích cực. Sự sáng tạo là rất cần thiết trong toán học, giúp các em chủ động tư duy và tìm ra những cách giải mới, không bị dập khuôn, học vẹt theo sách vở, làm việc cùng nhau để hoàn thành yêu cầu của giáo viên.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi nghiên cứu: 30 em học sinh lớp 4A trường Tiểu Học
- Thời gian: Năm học 2022 – 2023
- Đối tượng nghiên cứu: Tổ chức các hoạt động tích cực vào giờ dạy môn toán lớp 4 nhằm phát triển tư duy và năng lực cho học sinh

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp nghiên cứu lí luận: Nghiên cứu, phân tích và tổng hợp tài liệu, phân loại và hệ thống hóa cơ sở lí luận của đề tài
- Các phương pháp nghiên cứu thực thực tiễn:

- + Phương pháp quan sát: Quan sát hoạt động của học sinh trong giờ học, giờ chơi
- + Phương pháp khảo sát bằng phiếu hoặc phỏng vấn trực tiếp các học sinh trong lớp
- + Phương pháp trao đổi: Trao đổi cùng các giáo viên khác hoặc các chuyên gia về những vấn đề cần nghiên cứu.
- Phương pháp thống kê, tổng hợp số liệu được thu thập

B. NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Không phải tự nhiên mà toán lớp 4 được coi là “nút thắt” quan trọng của bậc tiểu học. Chúng ta đều biết rằng chương trình toán lớp 4 so với lớp 2, 3 rất khác nhau. Trong khi kiến thức lớp dưới chỉ dừng lại ở những phép toán cộng trừ nhân chia không quá phức tạp thì lên tới lớp 4, các bài toán đòi hỏi sự chính chu trong cách trình bày cũng như tính vận dụng cao. Toán lớp 4 trở thành một cột mốc quan trọng để định hình cho năng lực của trẻ sau này. Vậy nên môn học này đòi hỏi ở các em học sinh mức độ tư duy rất cao. Bên cạnh độ khó của các dạng bài tập cũ thì các em cần học hàng loạt những kiến thức mới như: so sánh, tìm quy luật, toán về đại lượng,... Học sinh không chỉ phải vận dụng kiến thức cũ mà còn phải tiếp thu và phát triển kiến thức mới để làm những dạng bài tập khó như tính khối lượng, vận tốc hay diện tích hình học. Không ít các em học sinh cảm thấy đau đầu, hoảng loạn khi không theo kịp tiến độ với thầy cô và các bạn, từ đó tạo nên sự chán nản học tập dẫn tới “bỏ mặc” và “mất gốc” kiến thức. Vấn đề chính ở đây là kiến thức của toán lớp 4 rất rộng và khô khan. Các em học sinh sẽ rất ngại khi phải học những điều mới nếu như kiến thức đó không thú vị và sáng tạo. Nếu không có phương pháp dạy học đúng đắn, nhiều em học sinh sẽ bỏ cuộc để rồi khi học ở cấp bậc cao hơn với những kiến thức khó hơn, các em sẽ hoàn toàn “mất gốc” và dẫn đến hậu quả nghiêm trọng là “tụt dốc không phanh”.

Hoạt động tích cực là phương pháp dạy học mà ở phương pháp này học sinh sẽ là người thảo luận và tìm ra kết quả cuối cùng trên những gợi ý của giáo viên. Việc dạy học tích cực tập trung vào việc các em học sinh sẽ sử dụng tư duy sáng tạo, chủ động, tích cực của mình làm nền tảng phát triển kiến thức và giáo viên sẽ đóng vai trò là người hướng dẫn. Ở phương pháp này đối tượng điều chỉnh là các em học sinh chứ không phải là các giáo viên như ở các phương pháp dạy học truyền thống. Các hoạt động tích cực được tổ chức nhằm mục đích định hướng, phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh ứng với đặc điểm của từng lớp học, môn học; bồi dưỡng phương pháp tự học, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú, học tập cho các em.

2. Cơ sở thực tiễn

**** Thực trạng***

Hầu hết các thầy cô dạy bộ môn Toán trong trường đã hỗ trợ và giúp đỡ với nhau trong việc giảng dạy, cố gắng kết hợp nhiều phương thức giảng dạy như lồng ghép các trò chơi trong tiết học, sử dụng bài giảng điện tử để đồng nhất ở các cấp học, tuy nhiên kết quả vẫn chưa thực sự cao. Việc kết quả không đạt được như ý muốn một phần vì đây là phương pháp dạy học mới, các thầy cô còn nhiều bỡ ngỡ vừa phải giảng dạy, vừa tìm hiểu. Các em chưa thể làm quen với phương pháp dạy học mới, chỉ vừa mới bắt nhịp được với nhịp học ở một cấp học mới. Trong tiết học vẫn xảy ra tình trạng học sinh mất tập trung, không hiểu bài, nhiều bạn vẫn còn ham chơi game không chú tâm vào việc học dẫn đến việc không thể áp dụng những gì đã được học vào trong thực tế. Khi các em cảm thấy những gì mình học trên trường không thể sử dụng trong thực tiễn, không có ý nghĩa thì các em sẽ có xu hướng lười học, không chịu tiếp thu, dần trở nên “mất gốc”.

**** Thuận lợi:***

Trường Tiểu học ... có đủ điều kiện về cơ sở vật chất phục vụ công tác giảng dạy và học tập. Nhà trường mua sắm đầy đủ cơ sở vật chất cho lớp học

(mỗi lớp học đều có tivi và máy chiếu). Lớp học rộng rãi, thoáng mát, hệ thống cơ sở vật chất bao gồm: bàn ghế của học sinh - giáo viên, hệ thống bóng đèn, quạt điện, máy chiếu, đều đạt đúng tiêu chuẩn, sẵn sàng phục vụ và hỗ trợ điều kiện tốt nhất cho giáo viên trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy

Bên cạnh đó ban giám hiệu nhà trường luôn quan tâm đến chất lượng giáo dục, chủ động tổ chức các hoạt động đào tạo, nâng cao trình độ, kỹ năng giảng dạy của giáo viên. Vì vậy, mọi hoạt động cũng như nội quy được phổ biến tại lớp để các em học sinh chấp hành đều nằm dưới quyền kiểm soát, sự lãnh đạo của ban giám hiệu.

Phần lớn các em học sinh trong lớp đều ngoan ngoãn, có ý thức trong học tập và rèn luyện nề nếp tốt. Học sinh đi học có đủ sách, vở đồ dùng học tập. Sĩ số trong một lớp học của các em không quá đông (30 em/ lớp) nên đây chính là một điểm thuận lợi trong công tác điều hành lớp học của mỗi giáo viên.

*** *Khó khăn:***

Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi được kể trên thì vẫn còn một vài khó khăn còn tồn đọng. Trong mỗi lớp học, bên cạnh đa số học sinh ngoan, lễ phép có ý thức trong học tập và rèn luyện, vẫn còn một số ít em còn hiếu động, chưa thực sự chăm học. Bên cạnh đó nhiều em học sinh còn quá nhút nhát nên việc đề các em chủ động giơ tay phát biểu ý kiến xây dựng bài hay có những hoạt động yêu cầu trình bày kết quả làm việc của mình khiến các em còn hồi hộp, lo lắng nên trả lời còn khá ngập ngừng, không có sự lưu loát nhất định.

Bảng kết quả khảo sát thái độ học tập môn toán trước khi áp dụng biện pháp của học sinh lớp 4A trường Tiểu học...

Tiêu chí đánh giá	Trước khi áp dụng	
	Số lượng	Tỷ lệ
Học sinh chủ động tìm hiểu kiến thức trước tại nhà	2/30	7%
Học sinh tự tin ứng dụng kỹ thuật XYZ vào trong học tập	7/30	24%

Học sinh biết làm việc nhóm	4/30	14%
Học sinh tích cực tham gia các hoạt động trải nghiệm	9/30	30%
Học sinh tích cực tham gia các trò chơi học tập	9/30	30%

Tỷ lệ học sinh ở lớp 4A có thể chủ động tìm hiểu kiến thức trước tại nhà chỉ chiếm 7% tổng số học sinh, con số này là tương đối thấp. Học sinh tự tin ứng dụng kỹ thuật XYZ vào trong học tập chỉ có 24%. Đối với việc làm việc nhóm, chỉ có 14% số học sinh ở lớp có thể đáp ứng tiêu chí trên. Và cuối cùng, chỉ 30% số học sinh trong lớp tích cực tham gia các trò chơi học tập.

3. Giải pháp thực hiện

Biện pháp 1. Giao nhiệm vụ nghiên cứu nội dung học tập trước tại nhà giúp học sinh mở rộng tư duy tìm hiểu và chủ động nắm bắt thông tin

** Mục đích:*

Vai trò của việc giao nhiệm vụ nghiên cứu nội dung học tập tại nhà là nâng cao năng lực tự học của học sinh, khiến các em chủ động trong việc tìm tòi và nghiên cứu kiến thức, chủ động nắm bắt thông tin. Bên cạnh đó, biện pháp này còn giúp giờ học trở nên sinh động và thú vị hơn, thu hút các em tập trung học tập, từ đó nâng cao chất lượng tiết học. Giáo viên giao nhiệm vụ chuẩn bị bài trước tại nhà theo nhóm cũng nhằm hướng dẫn các em tìm kiếm thông tin và hiểu thông tin đúng đắn, chuẩn bị cho buổi học tiếp theo.

** Nội dung và cách thực hiện:*

Khi các em phải tự chuẩn bị bài tập tại nhà trước khi lên lớp, các em sẽ buộc phải chủ động tự học, tự tìm tòi thêm các kiến thức, nguồn học bên ngoài nếu các em không hiểu hoặc có những băn khoăn, thắc mắc về bài học. Việc học sinh chủ động khám phá nội dung bài học giúp cho thời gian tiếp thu kiến thức mới trên lớp được rút ngắn, các em có nhiều thời gian hơn để hỏi thêm tôi về những thắc mắc xung quanh chủ đề bài học, nắm chắc kiến thức hơn. Trong quá trình đó, các em sẽ nâng cao được năng lực tự học, tìm kiếm thông tin và khả năng đọc hiểu của bản thân, đồng thời kích thích hứng thú học tập cho các em.

Cuối tiết học trước giáo viên chia lớp thành 4 nhóm, phân chia học sinh giỏi, khá đều cho các nhóm và giao nhiệm vụ cho học sinh nghiên cứu các kiến thức liên quan để phục vụ cho bài học sau

Tôi sẽ giao nhiệm vụ cho từng nhóm:

Nhóm 1: Tính chất giao hoán của phép nhân

Nhóm 2: Tính chất kết hợp của phép nhân

Nhóm 3: Tính chất giao hoán của phép cộng

Nhóm 4: Tính chất kết hợp của phép cộng

Yêu cầu với phần chuẩn bị:

SANGKIENMOI.COM

Bạn muốn mua tài liệu sáng kiến này?

BẠN MUỐN MUA TÀI LIỆU NÀY?

VUI LÒNG CHUYỂN KHOẢN VỀ

VU NGO DAN

NGAN HANG QUOC TE VIB

STK 888189686

NỘI DUNG: SKM407

SỐ TIỀN CẦN CHUYỂN: 200.000Đ

SAU ĐÓ, VUI LÒNG LIÊN HỆ ZALO:

0979 702 422 (KHÔNG CẦN KẾT BẠN)

**CHÚNG TÔI SẼ GỬI FILE CHO BẠN SAU
KHI NHẬN ĐƯỢC THANH TOÁN.**